

Postanowienie z dnia 18 kwietnia 1997 r
I PKN 120/97

Dla biegu terminu do złożenia kasacji (art. 393⁴) nie ma znaczenia złożenie przez stronę (obojętnie - przed czy po upływie terminu) wniosku o ustanowienie adwokata z urzędu.

Przewodniczący SSN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Roman Kuczyński, Barbara Wagner.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 kwietnia 1997 r. sprawy z powództwa Wawrzyńca K. przeciwko Dyrekcji Szkoły Podstawowej w S. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji powoda od postanowienia Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie z dnia 15 lipca 1996 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d r z u c i ć kasację.

U z a s a d n i e n i e

Wawrzyniec K. wniósł o wznowienie postępowania w sprawie przeciwko Szkole Podstawowej w S. o przywrócenie do pracy.

Postanowieniem z dnia 15 lipca 1996 r. [...] Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie odrzucił skargę o wznowienie postępowania. Postanowienie to doręczono powodowi w dniu 24 lipca 1996 r. [...]

Zażalenie powoda na powyższe postanowienie odrzucił Sąd Apelacyjny w Katowicach, postanowieniem z dnia 4 października 1996 r. [...] Sąd Apelacyjny stwierdził, że zaskarżone postanowienie zostało wydane przez Sąd drugiej instancji już po wejściu w życie nowelizacji Kodeksu postępowania cywilnego, wobec czego nie przysługuje od niego zażalenie, lecz kasacja.

Powód wówczas złożył wniosek o ustanowienie adwokata z urzędu, który został uwzględniony przez Sąd Wojewódzki w Częstochowie postanowieniem z dnia 15 listopada 1996 r.

Pełnomocnik powoda w dniu 6 stycznia 1997 r. złożył kasację od postanowienia Sądu Wojewódzkiego w Częstochowie z dnia 15 lipca 1996 r., zarzucając naruszenie przepisu art. 403 § 2 KPC.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zaskarżone postanowienie zapadło w dniu 15 lipca 1996 r., a więc po wejściu w życie ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach

sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw - Dz.U. Nr 43, poz. 189). Zgodnie więc z jej art. 11 ust. 1 postępowanie toczyło się według nowych przepisów. Postanowienie Sądu drugiej instancji odrzucające skargę o wznowienie postępowania jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie w związku z czym przysługiwała od niego kasacja na podstawie art. 392 § 1 KPC. Zgodnie z art. 393⁴ KPC kasację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone postanowienie, w terminie miesięcznym od dnia doręczenia orzeczenia stronie skarżącej. Termin ten upłynął więc 24 sierpnia 1996 r. Dla jego upływu nie miało znaczenia ani złożenie przez powoda zażalenia ani wystąpienie z wnioskiem o ustanowienie adwokata z urzędu. Doręczenie dokonane stronie działającej osobiście jest bowiem prawnie skuteczne, choćby później ustanowiła pełnomocnika lub uzyskała orzeczenie o ustanowieniu adwokata z urzędu. W postanowieniu z dnia 26 listopada 1975 r., III PR 117/75 (OSNCP 1976 z. 7-8 poz. 177) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że złożenie przez stronę, korzystającą ze zwolnienia od kosztów sądowych, wniosku o ustanowienie dla niej adwokata z urzędu w terminie do wniesienia środka odwoławczego nie przerywa, ani nie niweczy w inny sposób tego terminu. Żaden przepis obowiązującego prawa nie wymaga od sądu - po ustanowieniu adwokata - ponownego doręczenia temu adwokatowi odpisów zaskarżalnych orzeczeń, jeżeli wcześniejsze doręczenie orzeczenia samej stronie było skuteczne. Podzielając ten pogląd i uznając, że tym bardziej ma on zastosowanie do sytuacji, w której wniosek o ustanowienie adwokata z urzędu zostaje złożony już po upływie terminu do zaskarżenia orzeczenia, należy stwierdzić, że doręczenie powodowi odpisu postanowienia z dnia 15 lipca 1996 r. spowodowało rozpoczęcie biegu terminu z art. 393⁴ KPC, wobec czego kasacja powoda złożona w dniu 6 stycznia 1997 r., jako złożona po terminie, podlegała odrzuceniu na podstawie art. 393⁸ w związku z art. 393⁵ KPC.

Notka

Taki sam pogląd wynika np. z **postanowienia z dnia 22 kwietnia 1997 r., II UZ 13/97 (OSNAPiUS 1997 nr 20 poz. 409)**. Odmiennie natomiast stanowisko zostało wyrażone w uzasadnieniu **postanowienia z dnia 24 stycznia 1997 r., II UZ 14/96 (OSNAPiUS 1997 nr 16 poz. 304) oraz w postanowieniu z dnia 26 maja 1997 r., II UZ 32/97**.

=====